

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

**PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NĘDZA DLA
TERENÓW POŁOŻONYCH W SOŁECTWIE CIECHOWICE**

Autorzy:

prof. UŚ dr hab. Stanisław W. Czaja

mgr inż. arch. Joanna Domańska

Sosnowiec, marzec, 2009 r.

Spis treści

1. WSTĘP**2. PODSTAWY PRAWNE I MERYTORYCZNE PROGNOZY****3. PROJEKT ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NĘDZA DLA TERENÓW POŁOŻONYCH W SOŁECTWIE CIECHOWICE**

- 3.1. Cel i przedmiot zmiany studium
- 3.2. Powiązania z innymi dokumentami
- 3.3. Przeznaczenie terenów
- 3.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania
- 3.5. Ocena potencjalnych skutków transgranicznych

4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ JEGO POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM**5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM****6. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY****7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZY-NARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE DLA REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY****8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO W ASPEKCIE PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM****9. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ELIMINUJĄCYCH LUB OGRANICZAJĄCYCH SZKODLIWE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI ZMIANY STUDIUM****10. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY****11. MATERIAŁY ARCHIWALNE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY****12. STRESZCZENIE**

1. WSTĘP

Celem prognozy jest również określenie, czy projektowane ustalenia *Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nędza* mogą spowodować pogorszenie stanu środowiska w obszarach wzajemnych oddziaływań i stwierdzenie, czy ustalenia projektu *Zmiany studium* uwzględniają lokalne uwarunkowania środowiska.

W trakcie prac zebrano i przeanalizowano materiały archiwalne, dokonano wizji terenu, przeanalizowano opracowania ekofizjograficzne i materiały zebrane dla potrzeb tego opracowania. Dokonano identyfikacji obszarów, których zagospodarowanie może ulec zmianie w następstwie zmiany studium. Zidentyfikowano możliwe skutki wynikające ze zmiany zagospodarowania terenu, określono i oceniono wpływ zmian, przeanalizowano wpływy otoczenia w obrębie obszaru objętego projektem zmiany studium.

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko jest opracowywany, na podstawie *Uchwałą Rady Gminy Nędza Nr XXII/151/08 z dnia 19 maja 2008 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany fragmentu Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nędza*, projekt *Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nędza*, we fragmentach obejmujących obszary położone w sołectwie Ciechowice, zwany dalej *Zmianą studium*. *Zmiana studium* obejmuje obszary wyznaczone granicami i oznaczone cyfrą „2” na ujednoliconym rysunku *Zmiany studium*.

Na obszarach objętych *Zmianą studium nr 2*, wprowadza się korektę lokalizacji gminnej oczyszczalni ścieków, pozostawiając teren dotychczasowej lokalizacji oczyszczalni w aktualnym użytkowaniu. W projekcie *Zmiany studium* zastosowano następujące oznaczenia:

- 1) R,Z – tereny rolnicze, zieleń,
- 2) WS,Z – tereny wód powierzchniowych śródlądowych z zielenią towarzyszącą,
- 3) TK – tereny urządzeń oczyszczania ścieków.

Nowo projektowany teren, z przeznaczeniem pod gminną oczyszczalnię ścieków, usytuowany został poza strefą bezpośredniego zagrożenia powodzią, określoną i wyznaczoną przez RZGW Gliwice w 2007 roku oraz zgodnie z koncepcją

2. PODSTAWY PRAWNE I MERYTORYCZNE PROGNOZY

Bezpośrednią podstawą wykonania niniejszej prognozy jest art. 51 oraz art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227). Podczas prac nad dokumentacją oparto się o przepisy zawarte w niżej wymienionych aktach prawnych:

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227).

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska. Dz. U. Nr 62 poz. 627 wraz z późniejszymi zmianami.

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo Ochrony Środowiska Ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw. Dz. U. Nr 100 poz. 1085 wraz z późniejszymi zmianami.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. Dz. U. Nr 62, poz. 628, wraz z późniejszymi zmianami.

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dz. U. 2003, Nr 80, poz. 717. Wraz z późniejszymi zmianami.

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne. Tekst jednolity. Dz. U. 2005, Nr 239, poz. 2019, wraz z późniejszymi zmianami.

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Tekst jednolity – Dz. U. 2004, Nr 121, poz. 1266, wraz z późniejszymi zmianami.

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dz. U. Nr 92, poz. 880, wraz z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Tekst jednolity – Dz. U. 2006, Nr 123, poz. 858.
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze. Tekst jednolity. Dz. U. 2005, Nr 228, poz. 1947.
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Tekst jednolity. Dz. U. 2003, Nr 207, poz. 2016, wraz z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. Tekst jednolity – Dz. U. 2002, Nr 147, poz. 1229, wraz z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Tekst jednolity – Dz. U. 2005, Nr 236, poz. 2008.
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Tekst jednolity – Dz. U. 2004, Nr 261, poz. 2603, wraz z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. Tekst jednolity – Dz. U. 2004, Nr 204, poz. 2086, wraz z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenia:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko. Dz. U. Nr 257, poz. 257, wraz z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Dz. U. Nr 120, poz. 826.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzaju i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Dz. U. Nr 58, poz. 535, wraz z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. w sprawie katalogu odpadów. Dz. U. Nr 112, poz. 1206.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami. Dz. U. Nr 66, poz. 620, wraz z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji. Dz. U. Nr 87, poz. 769.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu. Dz. U. 2003, Nr 1, poz. 12.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu. Dz. U. Nr 87, poz. 798.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji. Dz. U. Nr 260, poz. 2181.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem. Dz. U. Nr 35, poz. 308.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 stycznia 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi. Dz. U. Nr 165, poz. 1359.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic dorzeczy i regionów wodnych. Dz. U. Nr 126, poz. 878.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Dz. U. Nr 137, poz. 984.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Dz. U. Nr 192, poz. 1883.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 września 1998 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych. Dz. U. Nr 126, poz. 839.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 października 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać dokumentacje hydrogeologiczne i geologiczno-inżynierskie. Dz. U. Nr 201, poz. 1673.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Dz. U. Nr 75, poz. 690, wraz z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną. Dz. U. Nr 168, poz. 1764.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną. Dz. U. Nr 220, poz. 2237.

Rozporządzenie Nr 17/2004 Wojewody Śląskiego z dnia 24 marca 2004 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy p/n Aglomeracja Górnośląska. Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 23 z dnia 11 kwietnia 2004 r., poz. 793.

3. PROJEKT ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NĘDZA DLA TERENÓW POŁOŻONYCH W SOŁECTWIE CIECHOWICE

3.1. Cel i przedmiot zmiany studium

Celem opracowywanej *Zmiany studium* jest przeniesienie, na północny zachód, dotychczasowej, wyznaczonej w obowiązującym Studium, lokalizacji terenu przeznaczonego pod gminną oczyszczalnię ścieków. Nowa lokalizacja oczyszczalni znajduje się w granicach terenu R/Z - tereny rolnicze, zieleń. Starej lokalizacji oczyszczalni przywaraca się wcześniejsze przeznaczenie, tzn. R,Z – tereny rolnicze, zieleń oraz WS,Z – tereny wód powierzchniowych śródlądowych z zielenią towarzyszącą.

3.2. Powiązania z innymi dokumentami

Opracowywana prognoza zmiany studium jest powiązana:

- z *Diagnozą stanu istniejącego i uwarunkowaniami rozwoju obszaru położonego w Sołectwie Ciechowice*, 2009.
- z obowiązującą *Zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nędza*, Uchwała Nr XIX/133/2008 Rady Gminy Nędza z dnia 19 marca 2008 r.,
- z obowiązującym *Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Nędza dla obszaru obejmującego sołectwo Ciechowice*, Uchwała Nr ... Rady Gminy Nędza z dnia ... r.,
- z *Opracowaniem ekofizjograficznym na potrzeby sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Nędza*, 2004.
- z *Raportem o oddziaływaniu na środowisko projektu pt. Budowa systemu kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków na terenie gminy Nędza*, 2008.

3.3. Przeznaczenie terenów

Zgodnie z projektem uchwały Rady Gminy Nędza w sprawie przystąpienia do sporządzenia *Zmiany studium* dla przedmiotowych obszarów położonych w sołectwie Ciechowice, wyznaczono nowy teren o przeznaczeniu: **TK** – tereny urządzeń odprowadzania i oczyszczania ścieków. Dotychczasowy teren pod oczyszczalnię ścieków przeznaczono pod: **R,Z** – tereny rolnicze, zieleń oraz **WS,Z** – tereny wód powierzchniowych.

3.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Na etapie budowy systemu kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków monitoring będzie ograniczał się do okresowych kontroli sposobu zagospodarowania odpadów powstających w trakcie robót budowlanych, a także okresowych kontroli stanu gleby i wód powierzchniowych w sąsiedztwie prowadzonych robót budowlanych (zapobieganie skażenia wyciekami substancji ropopochodnych z maszyn i urządzeń).

Na etapie eksploatacji systemu kanalizacji sanitarnej monitoring będzie się ograniczał do kontroli pracy oczyszczalni ścieków (ilości i jakości ścieków na odpływie, kontrola pracy poszczególnych urządzeń oczyszczalni) oraz kontroli pracy przepompowni ścieków (monitorowanie występowania stanów awaryjnych), a także okresowych kontroli studzienek (kontrola szczelności).

3.5. Ocena potencjalnych skutków transgranicznych

Z uwagi na odległe położenie obszaru od granic państwa, w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie będą występowały oddziaływania transgraniczne.

4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ JEGO POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Analizowane obszary zmiany studium położone są w północno-zachodniej części Gminy Nędza, w obrębie doliny Odry. Zajmują one około 0,8 ha powierzchni łącznie. Obecnie są użytkowane jako tereny rolnicze oraz tereny zieleni. Z uwagi na charakter podłoża oraz rzeźbę terenu obszary te nie mają urozmaiconej rzeźby terenu, a maksymalne deniwelacje nie przekraczają 1,5 m.

Biorąc pod uwagę regionalizację fizycznogeograficzną opisywane obszary leży w obrębie regionu Niecki Kozielskiej, należącej do makroregionu Kotliny Raciborskiej. Zarówno obszary zmiany, jak i ich otoczenie znajdują się w obrębie doliny Odry, której dno stanowi szeroka terasa zalewowa wypełniona madyami holoceniowymi. Przechodzi ona mało wyraźną krawędzią w terasę nadzalewową (bałtycką) zbudowaną z piasków rzecznych. Terasa ta zajmuje rozległe zwarte powierzchnie u stóp zbocza doliny Odry w rejonie Babic i na północ od Nędzy. Występuje ona na wysokości 190-200 m n.p.m. Poza piaskami fluwiogłacjalnymi terasę budują również osady eoliczne, reprezentowane przez lessy i piaski eoliczne. Samo dno doliny Odry wypełnione jest osadami holoceniowymi. Są to najczęściej piaski i żwiry osadzone w obrębie koryt rzek oraz muły, mułki i ropy, osadzone na terasach zalewowych, tworząc często zwarte pokłady madowe. Na terasie zalewowej Odry zachowały się liczne ślady starorzeczy wypełnione przez litofacje zbiornikowe, najczęściej kończone pokrywami torfów.

Pod względem hydrograficznym opisywany obszar leży w obrębie dorzecza górnej Odry, z którego wody powierzchniowe spływają bezpośrednio lub są odprowadzane rowami melioracyjnymi do tej rzeki. Zmienność stanów wód i przepływów Odry w obrębie analizowanego obszaru jest kształtowana przez warunki fizycznogeograficzne źródłowej części dorzecza Odry, położonej niemal w całości na terenie Republiki Czeskiej.

Analizując zmienność odpływu rzeki Odry w profilu Miedonia (zlokalizowanym na rzece przy południowo-zachodniej granicy Gminy Nędza) należy stwierdzić, że amplituda stanów wody (także przepływów) jest niewielka. W średnim z wielolecia cyklu rocznym maksymalne przepływy występują w okresie wiosennym (marzec-kwiecień), a maksimum letnie nie jest w przebiegu wieloletnim obserwowane. Rzadziej występujące wezbrania letnie są spowodowane głównie deszczami rozlewnymi i cechują się krótszym od wezbrań roztopowych okresem trwania. Wezbrania te powodują co kilka-kilkanaście lat przepływy o charakterze powodziowym, jak powódź z czerwca 1952 roku i lipca 1997 roku.

Występujące tam gleby, to w większości mady o różnych odmianach: średnie, ciężkie i bardzo ciężkie. Natomiast słabo nachylone zbocza doliny Odry są zbudowane z piasków gliniastych, co nie zagraża występowaniu w obrębie terenów zmiany studium ruchów masowych.

Obszar zmiany i jego bezpośrednie otoczenie znajduje się w zasięgu Subregionu Kędzierzyńskiego, Regionu Przedkarpackiego. Stwierdzono tam występowanie dwóch pięter wodonośnych: czwartorzędowego i trzeciorzędowego. Czwartorzędowe piętro wodonośne

występuje na całym opisywanym obszarze, a wodonośność tych utworów jest kształtowana głównie występowaniem piaszczystych osadów rzecznych, rzecznotodowcowych oraz piasków morenowych. Poziom wodonośny doliny Odry, obejmujący swym zasięgiem zachodnią część Gminy stanowią piaszczysto-żwirowe i żwirowe aluwia holoceniowe oraz serie żwirowe związane genetycznie ze zlodowaczeniem bałtyckim. Poziom ten jest dobrze rozpoznany licznymi studniami. Zwierciadło wód podziemnych ma charakter swobodny, poziom jest ciągły i rozprzestrzeniony w obrębie całej doliny. Zwierciadło wód podziemnych kształtuje się na niewielkich głębokościach, zwykle w granicach 2,0 m, a jego położenie jest uzależnione od zmienności stanów wód rzeki Odry.

Piętro wodonośne trzeciorzędu występuje głównie w morskich i lądowych osadach miocenu, a lokalnie w utworach pliocenu. Charakter użytkowy mają jedynie wody słabozmineralizowane, związane z utworami sarmatu, a rzadziej pliocenu. Wody z utworów starszych i głębiej zalegających (karpatu i badenu) nie mają charakteru użytkowego z uwagi na podwyższoną mineralizację.

Na opisywanym obszarze został wyznaczony główny zbiornik wód podziemnych GZWP 332 – Subniecka Kędzierzyńsko-Głubczycka o typie porowym. Obejmuje on piętra wodonośne trzeciorzędu Tr (niższy neogen) i plejstocenu Q. Opisywany obszar położony jest również w obrębie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

Zgodnie z Mapą Geośrodowiskową Polski (2003) oraz *Zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nędza*, w obrębie analizowanej *Zmiany studium* nie występują znane stanowiska archeologiczne.

Brak realizacji *Zmiany Studium* nie będzie miało znaczącego wpływu na istniejący stan środowiska.

5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Obecnie obszary opisywanej *Zmiany studium* są zagospodarowane jako tereny rolnicze oraz tereny zieleni. W przypadku realizacji budowy gminnej oczyszczalni ścieków nastąpią zmiany zagospodarowania terenu na obszarze około 0,4 ha. Wpłynie to na zmniejszenie powierzchni gruntów rolnych oraz na warunki infiltracji i spływu wód powierzchniowych. W trakcie zagospodarowania terenu, w przyjętym kierunku pod oczyszczalnię ścieków, zostanie przekopana lub usunięta pokrywa glebowa na całej jego powierzchni.

Analizowane obszary leżą w obrębie PK CKKRW oraz znajdują się w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 332 – Subniecko-Kędzierzyńsko-Głubczyckiego.

6. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY

Realizacja *Zmiany studium* spowoduje negatywne zmiany użytkowania obszaru dla przeniesionego terenu przeznaczonego pod TK. Po przyjęciu proponowanej zmiany, uchwaleniu zmiany planu i przystąpieniu do realizacji inwestycji, zostanie usunięta pokrywa glebowa a teren przeznaczony zostanie pod urządzenia oczyszczalni ścieków. W ustaleniach *Zmiany studium* sformułowano konieczność ograniczenia potencjalnie negatywnych oddziaływań na środowisko projektownego przeznaczenia. Ustalenia studium precyzują więc możliwości zagospodarowania eliminując zagospodarowanie niekorzystne dla środowiska i zdrowia ludzi. Ustalenia zapobiegające niekorzystnym oddziaływaniom studium sformułowano w zakresach funkcjonowania środowiska.

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE DLA REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY

Na opisywanym obszarze nie są zlokalizowane obiekty o znaczeniu kulturowym, nie są także znane obiekty o znaczeniu archeologicznym. Obszar ten nie stanowi i nie jest planowany jako teren ochrony obszaru Natura 2000.

Jednocześnie należy stwierdzić, że zapisy ustawy w zakresie ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym nie będą dotyczyły opisywanego obszaru, z uwagi na obecną i planowaną funkcję.

8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO W ASPEKcie PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM

Realizacja projektu *Zmiany studium* na opisywanym obszarze położonym w północno-zachodniej części Gminy Nędza, spowoduje przekształcenia w obrębie niektórych komponentów środowiska geograficznego. Będą one miały różny charakter z uwagi na sposób oddziaływania zmiany na środowisko. Mogą wystąpić oddziaływania krótko-, średnio- i długotrwałe, bezpośrednie, bądź pośrednie lub wtórne oraz oddziaływania stałe lub chwilowe o skutkach pozytywnych lub negatywnych. Może również wystąpić kumulacja poszczególnych rodzajów oddziaływania. Charakter tych zmian będzie odmienny dla każdego z komponentów środowiska geograficznego.

W stosunku do obowiązującej *Zmiany studium* uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nędza, w obszarze *Zmiany* nastąpiła korekta położenia przeznaczenia pod inwestycję – gminną oczyszczalnię ścieków. Główne kierunki rozwoju Gminy pozostały bez zmian.

- Różnorodność biologiczna

W zakresie różnorodności biologicznej nie nastąpią istotne zmiany. W obowiązującej *Zmianie studium...*, jeden z terenów objętych prognozą był przeznaczony pod gminną oczyszczalnię ścieków, pozostały do użytkowania rolniczego oraz jako tereny zieleni. Zmiana Studium przewiduje zamianę ww. przeznaczeń. Skutkiem realizacji projektu będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, lecz jest to jedynie zmiana lokalizacji tej inwestycji, która przewidziana była w odległości około 0,6 km na południowy-wschód od obecnie planowanej.

Na analizowanym obszarze nie występują przyrodnicze obiekty i obszary prawnie chronione. Natomiast tereny te znajdują się na obrzeżach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, lecz mają one nieznaczne walory przyrodnicze toteż inwestycja nie pogorszy warunków różnorodności biologicznej.

W trakcie realizacji inwestycji nie przewiduje się wycinki drzew oraz przewiduje się ograniczenie do minimum wycinki krzewów. W przypadku gdy dojdzie do zniszczenia szaty roślinnej, teren inwestycji zostanie po jej zakończeniu uporządkowany przez posianie trawy, obsadzenie drzewami lub krzewami. Jednocześnie Sposób kształtowania różnorodności biologicznej będzie miał charakter działalności bezpośredniej o długotrwałym czasie trwania. Skutki projektowanej zmiany będą miały charakter neutralny w stosunku do projektowanego w *Zmianie studium* przeznaczenia terenu.

- Warunki klimatyczne i stan sanitarny powietrza

W zakresie warunków klimatycznych i stanu sanitarnego powietrza nastąpią również istotne zmiany, głównie w obrębie niektórych parametrów klimatu lokalnego (topoklimatu). Skutkiem lokalizacji budowy i urządzeń oczyszczalni ścieków oraz drogi dojazdowej i parkingu będzie wzrost emisji ciepła i niewielkie zmiany pola wiatru i wilgotności powietrza. Nieznacznemu pogorszeniu ulegną również warunki aerosanitarnie z uwagi na wzrost emisji spalin samochodów dojeżdżających do planowanych budynków i parkingów. W wyniku prowadzonej inwestycji okresowo zostanie zwiększona emisja pyłu oraz spalin w miejscach prowadzenia robót. Powstawać będzie pył, szczególnie opadający oraz spaliny z pracy pojazdów ciężkich. Stan ten będzie przejściowy. Nie można jednak wykluczyć okresowej uciążliwości dla otoczenia. W trakcie robót budowlanych źródłem hałasu będzie pracujący tam sprzęt. W związku z tym iż w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji nie ma zabudowy mieszkaniowej uciążliwość ta będzie nieistotna. Sposób oddziaływania na środowisko będzie miał charakter bezpośredni, a możliwość kumulacji zanieczyszczeń będzie niewielka, z uwagi na dynamiczny charakter

atmosfery. Mimo że oddziaływania te będą długotrwałe i stałe to skutki presji na warunki topoklimatyczne i stan sanitarny powietrza nie będą dostrzegalne.

- Wody powierzchniowe i podziemne

Nieznacznej zmianie ulegną warunki infiltracji i spływu powierzchniowego, lecz dla ochrony powierzchniowej sieci hydrograficznej w ustaleniach Zmiany Studium zapisano obowiązek ochrony wód powierzchniowych i podziemnych. Ochronie czystości wód zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych ma służyć także zapis o obowiązku przestrzegania obowiązujących przepisów o zachowaniu czystości i porządku w gminach. Szczególną uwagę należy zwrócić aby w trakcie prowadzenia prac budowlanych uniknąć wycieków substancji ropopochodnych do gleb lub bezpośrednio do cieków powierzchniowych. Należy eliminować naturalny odpływ lub zrzut wód deszczowych z terenu prowadzonych prac do stawów oraz cieków powierzchniowych. W związku z możliwością wystąpienia konieczności odwadniania pewnych odcinków wykopów nastąpi czasowe obniżenie poziomu wód gruntowych w ich sąsiedztwie. Po zakończeniu robót ziemnych i zasypaniu wkopów, warunki gruntowo-wodne powrócą do poprzedniego stanu. Realizacja przyjętych ustaleń wystarczająco zabezpiecza wody podziemne i powierzchniowe. Sposób oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne będzie miał stały i długotrwały charakter. Z uwagi na obecny sposób zagospodarowania terenu nastąpi nieznaczne pogorszenie warunków obiegu wody i ich jakości fizykochemicznej.

- Powierzchnia terenu i gleby

W czasie realizacji planowanego zakresu prac nastąpi czasowe zniszczenie powierzchni ziemi w miejscach prowadzenia kolektorów. Zniszczeniu mogą ulec tereny zieleni oraz nawierzchnie ulic i dróg, które po zakończeniu inwestycji zostaną przywrócone do stanu sprzed rozpoczęcia robót. Przewiduje się zasypanie wykopów:

- w drogach – warstwami, gruntem rodzimym z zagęszczeniem i przywrócenie nawierzchni do stanu pierwotnego,
- w terenach zielonych – zasypanie gruntem rodzimym zagęszczonym, ułożenie warstwy humusu i posianie trawy.

Znaczny zakres prac ziemnych związanych z realizacją przedmiotowej inwestycji (usuwanie nadkładu, wykopy) będzie wiązał się z negatywnym oddziaływaniem przedsięwzięcia na gleby. Jednak po zakończeniu robót zostaną również odtworzone uszkodzone chodniki, ogrodzenia i elementy infrastruktury ulicznej.

- Zasoby naturalne

W obrębie analizowanego obszaru nie występują udokumentowane złoża kopalin.

- Świat zwierzęcy i roślinny

W obrębie fauny i flory opisywanego obszaru, pod gminną oczyszczalnię ścieków, nastąpią nieznaczne zmiany. Tereny rolne przeznaczone pod zainwestowanie zostaną ogrodzone. Spowoduje to zmianę warunków bytowania roślin i zwierząt. W wyniku realizacji ustaleń *Zmiany studium* nie powstaną jednak bariery uniemożliwiające swobodną migrację zwierząt.

- Krajobraz

W przypadku przyjęcia *Zmiany studium* obszar o powierzchni około 0,4 ha zostanie trwale wyłączony z produkcji rolnej.

- Zdrowie ludzi

Zmiana przeznaczenia nie spowoduje istotnych oddziaływań na zdrowie ludzi. Przewidziany do zmiany zagospodarowania teren jest usytuowany na północno-zachodniej części Gminy Nędza. Sposób zagospodarowania nie spowoduje kumulacji negatywnych skutków presji na środowisko geograficzne, mimo długotrwałego i stałego oddziaływania na jego komponenty. Natomiast realizacja oczyszczalni zapewni poprawę warunków życia w poszczególnych sołectwach a więc i w całej Gminie.

- Zabytki i dobra materialne

Na opisywanym obszarze nie przewiduje się negatywnego oddziaływania *Zmiany studium* na dobra materialne i dobra kultury.

9. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ELIMINUJĄCYCH LUB OGRANICZAJĄCYCH SZKODLIWE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI ZMIANY STUDIUM

W poprzednim punkcie opracowania „Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko w aspekcie projektowanej *Zmiany studium*” opisano wszystkie możliwe skutki oddziaływania *Zmiany studium* uwarunkowań... na środowisko.

10. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Opracowanie wykonano na podstawie szczegółowej analizy dostępnych materiałów archiwalnych i badań terenowych oraz zgodnie z Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227)

11. MATERIAŁY ARCHIWALNE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

-

W opracowaniu wykorzystano następujące materiały:

1. Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., 2002: Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50 000, ark. M-34-61-D Wodzisław Śląski. Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
2. Informacje zawarte w odpowiedziach na zawiadomienie o przystąpieniu do zmiany planu.
3. Mapa Geologiczna Szczegółowa Polski, 1:50 000, ark. M-34-61-D Rydułtowy, z objaśnieniami.
4. Mapa geologiczno-gospodarcza Polski, 1:50 000, ark. 967 Rydułtowy, PIG-MOŚNiL, Warszawa, 1997.
5. Mapa glebowo-rolnicza Gminy Nędza, 1:5 000, 1974.
6. Mapa topograficzna Polski 1:25 000 oraz mapa zasadnicza w skali 1:2000.
7. Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski. 1 : 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny, 2002. Warszawa.
8. Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Nędza.
9. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nędza, 2008.

Całość została uzupełniona informacjami uzyskanymi w czasie badań terenowych prowadzonych dla potrzeb opracowania ekofizjograficznego terenu.

12. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko *Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nędza nr 2*, obejmująca obszary położone w północno-zachodniej części Gminy, wykazuje, że *Zmiana Studium* uwzględni zasadę ekorozwoju i jest zgodna z zasadniczymi kierunkami rozwoju Gminy oraz najnowszą koncepcją kanalizacji Gminy Nędza.

Przeprowadzona analiza wskazuje, iż projektowane ustalenia będą oddziaływać na następujące elementy środowiska przyrodniczego:

- rzeźba, pokrywa glebowa;
- wody powierzchniowe i podziemne;
- użytkowanie, szata roślinna i estetyka krajobrazu.

Prognoza dla przedmiotowych obszarów przewiduje następujące kierunki oddziaływań na środowisko przyrodnicze:

1. **W zakresie różnorodności biologicznej i estetyki krajobrazu** nastąpi wyraźna zmiana estetyki miejsca. Dotychczas przeznaczona przestrzeń pod jako tereny rolnicze, zieleń, zostanie zamieniona na teren przeznaczony pod gminną oczyszczalnię ścieków. Sposób kształtowania różnorodności biologicznej będzie miał charakter działalności bezpośredniej o długotrwałym czasie trwania.
2. **W zakresie warunków klimatycznych, tła akustycznego i stanu sanitarnego powietrza** na badanym obszarze nie wystąpią istotne zmiany tła akustycznego. Nastąpi jednak wzrost emisji ciepła i niewielkie zmiany pola wiatru i wilgotności powietrza. Sposób oddziaływania na środowisko będzie miał charakter bezpośredni, a możliwość kumulacji zanieczyszczeń będzie niewielka. Mimo że oddziaływania te będą długotrwałe i stałe, to skutki presji na warunki topoklimatyczne i stan sanitarny powietrza nie będą dostrzegalne.
3. **W zakresie wód powierzchniowych i podziemnych** oddziaływanie pozytywne poprzez możliwość regulacji dotyczących gospodarki wodno – ściekowej i gospodarki odpadami. Zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych może nastąpić jedynie w wyniku awarii wałów rzeki Odry lub w wyniku powodzi o prawdopodobieństwie większym niż 1%, gdyż obszar ten położony jest poza zasięgiem bezpośredniego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%, wyznaczonym przez RZGW. Sposób oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne będzie miał stały i długotrwały charakter.
4. **W zakresie powierzchni terenu, gleb i zasobów naturalnych**, w obrębie obszaru przeznaczonego pod gminną oczyszczalnię ścieków, nastąpią negatywne zmiany, bowiem usunięta zostanie część pokrywy glebowej. Jednak generalnie wystąpi oddziaływanie pozytywne z uwagi na ograniczenie zanieczyszczenia gleb.
5. **W zakresie zabytków, dóbr materialnych i zdrowia ludzi** nie nastąpią istotne zmiany. Sposób zagospodarowania nie spowoduje kumulacji negatywnych skutków presji na zdrowie ludzi, mimo długotrwałego i stałego oddziaływania na środowisko, nie nastąpią również negatywne oddziaływania na dobra materialne i dobra kultury.
6. **W zakresie sposobu użytkowania**, w obrębie obszaru przeznaczonego pod gminną oczyszczalnię ścieków, nastąpią negatywne zmiany z uwagi na „zamianę” terenu łąk i upraw rolnych na tereny urządzeń oczyszczalni ścieków.
7. **Należy stwierdzić, iż dokonanie omawianej Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nędza, oznaczonej nr 2, nie pogorszy stanu środowiska naturalnego. Reasumując należy podkreślić, że Zmiana studium nie będzie miała wpływu na pogorszenie warunków życia mieszkańców terenów sąsiednich. Wobec powyższego dotrzymane zostaną normy zapisane w stosownych rozporządzeniach Ministra Środowiska.**